

Bureauonderzoek

Projectnummer: 375059
Referentienummer: SWAR 2379 SWNL0266113 BO Raadhuisplein Castricum D1
Datum: 06-04-2021

Archeologisch bureauonderzoek Raadhuisplein, gemeente Castricum

SWECO ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 2379

Definitief

Verantwoording

Titel	Archeologisch bureauonderzoek Raadhuisplein, gemeente Castricum
Subtitel	SWECO ARCHEOLOGISCHE RAPPORTEN 2379
ISSN-nummer	2468-4813
Projectnummer	375059
Referentienummer	SWAR 2379 SWNL0266113 BO Raadhuisplein Castricum D1
Revisie	D1
Datum	06-04-2020
Auteurs	Cesco Paré MSc, junior archeoloog Leonie Ouwerkerk MSc, senior KNA archeoloog (actornummer 92218907)
E-mailadres	I
Gecontroleerd door	Leonie Ouwerkerk MSc senior KNA archeoloog (actornummer 92218907)
Paraaf gecontroleerd	
Goedgekeurd door	Jeroen van Rooij Teammanager
Paraaf goedgekeurd	

Sweco voert archeologisch onderzoek uit onder procescertificaat SIKB BRL 4000 'Archeologie' (versie 4.1) en de protocollen 4001, 4002, 4003 en 4004. De archeologische werkzaamheden worden uitgevoerd in overeenstemming met de Kwaliteitsnorm van de Nederlandse Archeologie (KNA, versie 4.1).

Administratieve gegevens

Uitvoerder	Sweco Nederland B.V.
Provincie	Noord-Holland
Gemeente	Castricum
Plaats	Castricum
Toponiem	Raadhuisplein
Kadastrale gegevens	3197 & 4650 & 1567
Centrum-coördinaat	x: 106519 / y: 507197
Opdrachtgever	Van Vliet Beheer
Archis Zaakidentificatie	4892233100
Oppervlakte plangebied	2.760 m ²
Bevoegde overheid	Gemeente Castricum afdeling RO-Beleid en Vastgoed (geadviseerd door NMF Erfgoedadvies)
Projectmedewerker	Cesco Paré
Periode van uitvoering	Concept: September 2020; Definitief: maart 2021
Beheer en plaats van documentatie	Sweco Nederland B.V. De Bilt

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	7
1.1 Aanleiding van het onderzoek	7
1.2 Methodiek	7
1.3 Doelstelling en vraagstelling	8
2 Bureauonderzoek	9
2.1 Afbakening plangebied, huidig gebruik en toekomstig gebruik	9
2.1.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied	9
2.1.2 Huidig gebruik van het plangebied	9
2.1.3 Toekomstig gebruik van het plangebied	9
2.2 Overheidsbeleid	10
2.2.1 Archeologische verwachtingskaart gemeente Castricum	10
2.2.2 Bestemmingsplannen	11
2.2.3 Gebieden van provinciaal belang	11
2.3 Aardwetenschappelijke kenmerken	11
2.4 Archeologische waarden	16
2.4.1 Archeologische Monumenten	16
2.4.2 Archeologische vondstlocaties	16
2.4.3 Archeologische onderzoeksmeldingen	18
2.4.4 Samenvatting archeologische waarden	22
2.5 Historische situatie	22
2.6 Mogelijke aanwezige bodemverstoringen	24
2.7 Bovengrondse en ondergrondse cultuurhistorische waarden	24
2.8 Aanvullende informatie bodemonderzoek	25
3 Gespecificeerde verwachting	28
4 Conclusie en advies	29
4.1 Conclusie	29
4.2 Advies	29
Literatuurlijst en gebruikte bronnen	30

- Bijlage 1. Locatie van het plangebied
- Bijlage 2. Bekende archeologische gegevens
- Bijlage 3. Geomorfologie
- Bijlage 4. Bodemkaart
- Bijlage 5. Verwachtingskaart
- Bijlage 6. Plankaart

Samenvatting

In opdracht van Van Vliet Beheer heeft Sweco Nederland B.V. een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd naar de locatie Raadhuisplein, gemeente Castricum. De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen van de opdrachtgever om de bestaande bebouwing op de locatie te slopen en er nieuwbouw te ontwikkelen. Hiervoor dient een bestemmingsplanwijzing plaats te vinden. De exacte omvang van de bodemingrepen in het kader van de voorgenomen ontwikkeling binnen het plangebied zijn nog niet bekend. Binnen vrijwel het gehele plangebied is momenteel verharding en/of bebouwing aanwezig.

Het plangebied heeft een oppervlak van 2.760 m². Hierbinnen wordt een oppervlak van 840 m² ontwikkeld met nieuwbouw woningen.

Het plangebied ligt op de archeologische beleidskaart van de gemeente Castricum geheel in verwachtingszone 5 (getijdengebied van het Oer-IJ) en beleidscategorie 4 waar een onderzoekseis geldt voor plangebieden groter dan 500 m² en bodemingrepen dieper dan 40 cm -mv.

Op basis van de geraadpleegde bronnen is een gespecificeerde archeologische verwachting opgesteld voor het plangebied. Vanwege de vormingsgeschiedenis van het landschap geldt een lage archeologische verwachting tot aan de IJzertijd. Voor de periode IJzertijd t/m Late Middeleeuwen geldt een hoge archeologische verwachting. Met name resten en vindplaatsen uit de Romeinse Tijd zijn uit de omgeving bekend. Deze resten worden verwacht binnen 1 m -mv.

Er zijn aanwijzingen dat de bodem binnen het plangebied in elk geval deels is geroerd (aanleg huidige bebouwing, parkeervakken, kabels en leidingen). De omvang van deze verstoringen is niet exact bekend.

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek adviseert Sweco Nederland om het gebied waar de woningen worden ontwikkeld vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkelingen.

Selectiebesluit

De bevoegde overheid heeft op basis van dit rapport het volgende selectiebesluit genomen:

Gezien de omvang van de bodemverstorende ingrepen tenminste 840 m² bedraagt, en vermoedelijk meer, dient er conform het gemeentelijk beleid een archeologisch traject te worden ingezet om de archeologische verwachting en waarden in kaart te brengen.¹

---

¹ Toets bureauonderzoek Raadhuisplein 3, d.d. 6 april 2021. Getoetst door Tim de Ridder, NMF Erfgoedadvies. Kenmerk: NMF-2020-300-LV-TdR-hz. Advies verstuurd aan: Gemeente Castricum, Anne Beeksma/ P. Drenth.

Tabel 1 Overzicht van archeologische perioden

Periode	Tijd	
Laat-Paleolithicum (Oude Steentijd)		tot 9.000 v.Chr.
Mesolithicum (Midden Steentijd)	9.000	- 4.900 v.Chr.
Neolithicum (Nieuwe Steentijd)	5.325	- 1.900 v.Chr.
Bronstijd	1.900	- 800 v.Chr.
IJzertijd	800 v.Chr.	- 12 v.Chr.
Romeinse Tijd	12 v.Chr.	- 450 n.Chr.
Vroege Middeleeuwen	450	- 1.050 n.Chr.
Late Middeleeuwen	1.050	- 1.500 n.Chr.
Nieuwe Tijd	1.500	- heden

Tabel 2 Indeling van het Kwartair

Chronostratigrafie			Jaren geleden	
Kwartair	Holoceen	Subatlanticum	3.000	- heden
		Subboreaal	5.000	- 3.000
		Atlanticum	8.000	- 5.000
		Boreaal	9.000	- 8.000
		Preboreaal	10.000	- 9.000
	Pleistoceen	Laat	130.000	- 10.000
		Weichselien (ijstijd)	120.000	- 10.000
		Eemien	130.000	- 120.000
		Midden	800.000	- 130.000
		Saalien (ijstijd)	200.000	- 130.000
		Elsterien (ijstijd)	400.000	- 315.000
		Vroeg	2.400.000	- 800.000

1 Inleiding

1.1 Aanleiding van het onderzoek

In opdracht van Van Vliet Beheer heeft Sweco Nederland B.V. een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd naar de locatie Raadhuisplein te Castricum, gemeente Castricum (zie figuur 1 en bijlage 1). De aanleiding voor dit onderzoek is het voornemen van de opdrachtgever om de bestaande bebouwing op de locatie te slopen en er nieuwbouw te ontwikkelen. Hiervoor dient een bestemmingsplanwijzing plaats te vinden. Het plangebied heeft een oppervlak van 2.760 m². Hierbinnen wordt een oppervlak van 840 m² ontwikkeld met nieuwbouw woningen.

Figuur 1: ligging van het plangebied. Bron: Open topo.

Het plangebied ligt op de archeologische beleidskaart van de gemeente Castricum geheel in verwachtingszone 5 (getijdengebied van het Oer-IJ) en beleidscategorie 4 waar een onderzoekseis geldt voor plangebieden groter dan 500 m² en bodemingrepen dieper dan 40 cm -mv. In paragraaf 2.2 wordt het overheidsbeleid nader toegelicht.

1.2 Methodiek

Dit rapport betreft een standaardrapport zoals genoemd in de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie. Het bureauonderzoek is uitgevoerd conform SIKB BRL 4000 protocol 4002 en bestaat uit elf processtappen (zie hieronder). Bij de uitvoering van het onderzoek is niet afgeweken van de BRL.

1. Afbakenen plan- en onderzoeksgebied; vaststellen consequenties toekomstig gebruik (LS01)
2. Aanmelden onderzoek bij Archis
3. Vermelden (en toepassen) overheidsbeleid (LS01)
4. Beschrijven huidig gebruik (LS02)
5. Beschrijven historische situatie en mogelijke verstoringen (LS03)

6. Beschrijven mogelijke aanwezigheid bouwhistorische waarden ondergrond (LS02, LS03, LS04)
7. Beschrijven bekende archeologische en aardwetenschappelijke kenmerken (LS04)
8. Opstellen gespecificeerde verwachting en formuleren onderzoeksstrategie (LS05)
9. Opstellen standaardrapport bureauonderzoek (LS06)
10. Aanleveren standaardrapport - afmelden onderzoek in Archis
11. Aanleveren digitale gegevens bij e-depot (DS05)

Processtappen 1 tot en met 7 leveren gegevens op basis waarvan de gespecificeerde verwachting (stap 8) wordt opgesteld. Deze stappen worden behandeld in paragraaf 1.1 en hoofdstuk 2. Processtap 9 resulteert in het voorliggende rapport. Processtappen 10 en 11 hebben betrekking op het openbaar maken van het bureauonderzoek voor derden bij onder meer Archis en het e-Depot.

1.3 Doelstelling en vraagstelling

De bodemingrepen die gepaard gaan met de geplande werkzaamheden zullen eventueel aanwezige archeologische resten in de bodem verstoren en/of vernietigen. Derhalve dienen voorafgaand aan die werkzaamheden de archeologische waarden binnen het plangebied in kaart te worden gebracht. Het doel van het bureauonderzoek is inzicht te krijgen in de archeologische waarde van het plangebied. Het onderzoek richt zich op de vraag of er in het plangebied archeologische waarden aangetroffen kunnen worden.

Voor het bureauonderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig?
- Is het plangebied voldoende onderzocht. Zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek wordt geadviseerd?

2 Bureauonderzoek

2.1 Afbakening plangebied, huidig gebruik en toekomstig gebruik

2.1.1 Afbakening plan- en onderzoeksgebied

Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Castricum. Het plangebied heeft een oppervlak van 2.760 m². Hierbinnen wordt een oppervlak van 840 m² ontwikkeld met nieuwbouw woningen. Het plangebied wordt aan de westzijde begrenst door de Soomerwegh. Ten oosten van het plangebied is een winkelcentrum en enkele huizenblokken aanwezig. Ten zuiden van het plangebied ligt het gemeentehuis van Castricum. De exacte locatie van het plangebied wordt weergegeven in figuur 1 en bijlage 1. Het onderzoeksgebied betreft een straal van 500 m hieromheen.

2.1.2 Huidig gebruik van het plangebied

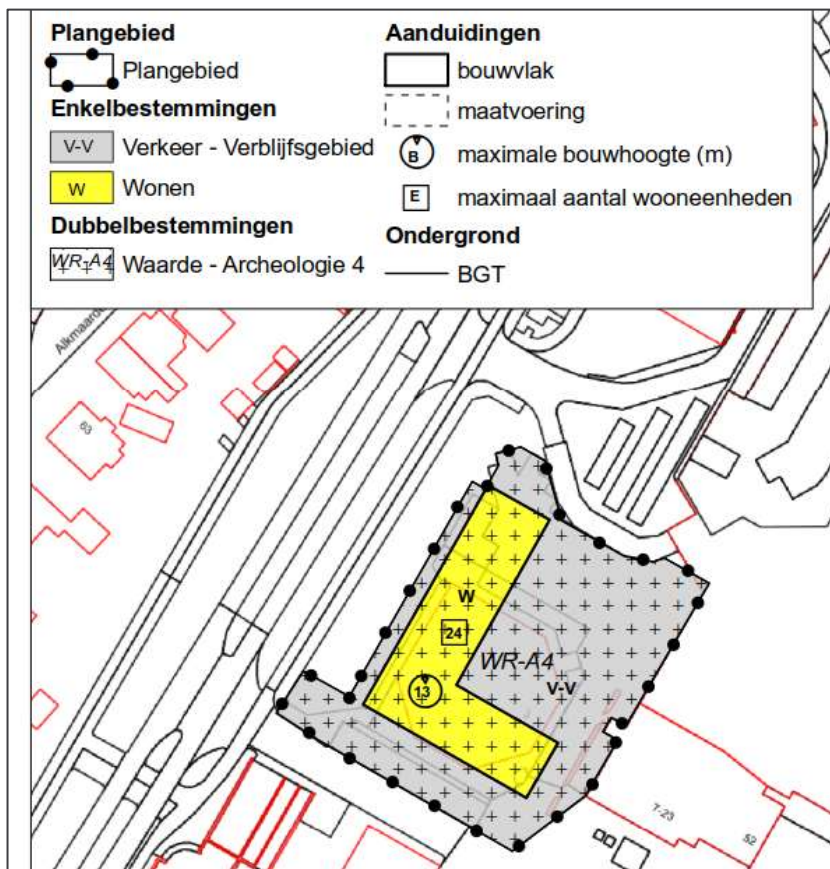
Momenteel is er bebouwing in het plangebied aanwezig (1 laag), verharde parkeerplaatsen en enkele smalle groenstroken/struiken.

Figuur 2: het huidig gebruik van het plangebied. Bron: maps.google.nl.

2.1.3 Toekomstig gebruik van het plangebied

De opdrachtgever is voornemens 24 appartementen te realiseren binnen het plangebied. Er komen geen ondergrondse kelders in het plangebied. Wel worden er kruipruimtes aangelegd. De exacte graafdiepte in het plangebied is nog niet bekend. Ca. 400 m² van het gebied dat is bestemd voor de ontwikkeling van woningen valt buiten de reeds aanwezige bebouwing.

Figuur 3: Uitsnede van de plankaart. Zie bijlage 6 voor de originele tekening. Bron: opdrachtgever.

2.2 Overheidsbeleid

2.2.1 Archeologische verwachtingskaart gemeente Castricum

De gemeente Castricum heeft in 2011 zijn archeologienota en -beleid vastgesteld.² In deze nota staat beschreven dat de complexe stapeling van landschappen karakteristiek is voor het bodemarchief van Castricum. Op vele plaatsen in Castricum worden archeologische sporen en vondsten bedreigd die vlak onder de bouwvoor liggen. Onderdeel van de archeologienota is een waarden- en verwachtingenkaart. Op deze kaart ligt het plangebied in een geolandschappelijke verwachtingszone 5 (getijdengebied van het Oer-IJ).

Archeologische beleidskaart gemeente Castricum

De hierboven besproken waarden- en verwachtingenkaart is vertaald in een maatregelenkaart waarop wordt aangegeven welke ontheffingscriteria worden gehandhaafd per zone. Verwachtingszone 'Oer-IJ' is vertaald in categorie 4 waar een onderzoeksplicht geldt indien het plangebied groter is dan 500 m² en de diepte van de bodemingrepen meer is dan 40 cm -mv. Zie figuur 4.

² Alkemade et al. 2011.

Figuur 4: ligging plangebied op een uitsnede van de beleidskaart van de gemeente Castricum. Bron: Alkemade et al. 2011.

2.2.2 Bestemmingsplannen

Het plangebied valt onder het bestemmingsplan Centrum (vastgesteld 2013-05-23). Het plangebied valt geheel onder de dubbelbestemming archeologie Waarde – Archeologie 4. Hier geldt een onderzoekspllicht voor ingrepen groter dan 500 m² en daarbij dieper dan 0,4 m -mv.

2.2.3 Gebieden van provinciaal belang

Het plangebied ligt in een zone die de provincie Noord-Holland heeft aangeduid als een regio van archeologisch belang. Het betreft het Oer-IJ-gebied en bestrijkt de zone waar de vroegere binnen-delta van de noordelijke Rijn lag. De restanten van deze binnen-delta liggen grofweg tussen Haarlem, Alkmaar en Amsterdam. Dit deltagebied was in de IJzertijd al dichtbevolkt.³

2.3 Aardwetenschappelijke kenmerken

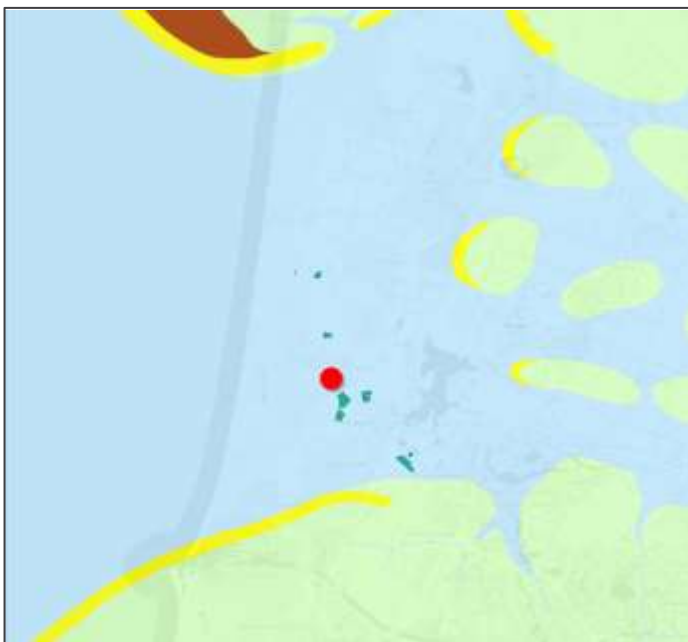
Om de landschapsgenese in beeld te brengen is gebruik gemaakt van bodemkaarten en geologische en geomorfologische kaarten. Met behulp hiervan worden de bodem en het landschap beschreven. Onderdeel van deze studie vormt een analyse van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN).

Tabel 3 Aardwetenschappelijke informatie

Bron	Informatie
Geologie	Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Walcheren; zeeklei en -zand (Na6)
Geomorfologie	Kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten (13L53)
Bodemkunde	Niet gekarteerd vanwege bebouwing
AHN	+/- 0,15 m +NAP

³Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit. Provincie Noord-Holland, 2010. Bijlage: beschrijving archeologisch belang tien gebieden.

Tijdens de laatste ijstijd, het Weichselien (115.000 tot 10.000 jaar geleden) breidde het landijs zich vanuit Scandinavië uit tot in het huidige Noord-Duitsland. In tegenstelling tot eerdere ijstijden bereikte het ijs tijdens het Weichselien Nederland niet. Wel ontstond er in onze regio's een toendraklimaat als gevolg van de daling van de zeespiegel en koele omstandigheden. De open vegetatie zorgde ervoor dat de wind zandverstuivingen kon veroorzaken. De afzettingen die hierbij werden gevormd worden dekzanden genoemd. In het plangebied ligt het dekzand, als het niet door de latere aanwezigheid van een geulensysteem is geërodeerd, vermoedelijk op een diepte van -30 m tot -20 m NAP.⁴ In de loop van het Holoceen komt het landschap steeds meer onder invloed van de zee te staan. Het onderzoeksgebied raakt steeds vaker overspoeld en ligt rond 5.500 voor Christus in een binnenzee, vergelijkbaar met de huidige Waddenzee. Langs de kust vormen zich in deze periode strandwallen. De paleogeografische kaarten van P. Vos laten een beeld zien van hoe het landschap er toen uitzag.⁵

Figuur 5 Uitsnede paleogeografische kaart door Vos et al. 2018.. Het landschap omstreeks 5.500 v.Chr. is afgebeeld. blauw = water, groen = getijdenzone, geel = duin, bruin = veen. Rode stip = het plangebied.

Rond ca. 3000 voor Christus (halverwege het Neolithicum) neemt de snelheid van de zeespiegelstijging af en kon er door de beschermende werking van de verder gevormde strandwallen veen vormen in het achter de strandwallen gelegen gebied.

⁴ Vos, P. & S. de Vries (Deltares) (2013) . Top Pleistocene oppervlakte, geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/?#/kaart>.

⁵ Vos et al.. 2018.

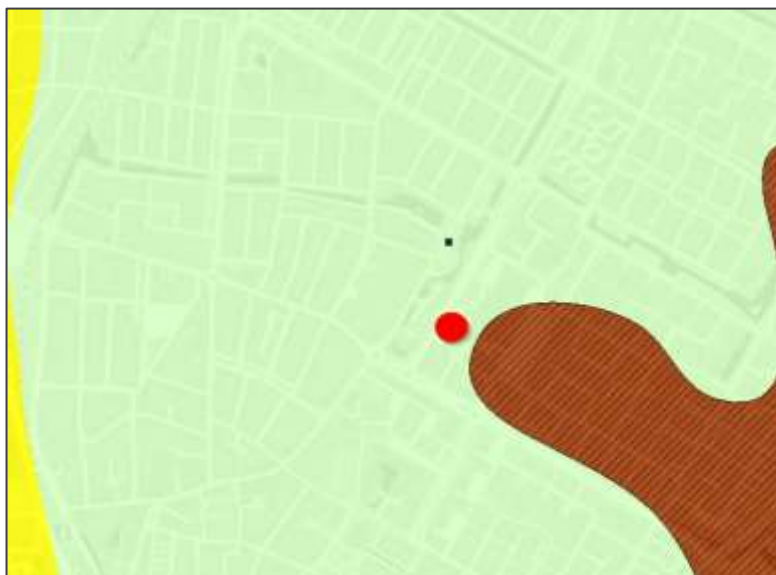
Figuur 6 Uitsnede paleogeografische kaart door Vos et al. 2018. Het landschap omstreeks 2750 v.Chr. is afgebeeld. blauw = water, groen = getijdenzone, bruin = veen, geel = duin. Rode stip = het plangebied.

Tijdens de Bronstijd en IJzertijd ligt het gebied in de monding van het Oer-IJ die vanaf 1500 voor Christus tot ongeveer 200 voor Christus ter hoogte het plangebied het land in stroomde.

Figuur 7: Uitsnede paleogeografische kaart door Vos et al. 2018. Het landschap omstreeks 1500 v.Chr, 500 v.Chr. en 250 n.Chr. is afgebeeld. blauw = water, groen = getijdenzone, donkergroen = kwelder, bruin = veen, geel = duin. De rode stip = plangebied.

De monding van het Oer-IJ slibde rond het begin van de jaartelling dicht. De waterafvoer vond nu via oude langere afwateringsroutes in de richting van Amsterdam plaats. Hierdoor ontstond een stagnatie in de afwatering van het Oer-IJ-gebied waardoor de verlanding in het gebied toenam.⁶ Ook nam de vervening van het achterland sterk toe. Volgens de paleogeografische kaarten reikte het veen tot net buiten het plangebied.

Figuur 8: Uitsnede paleogeografische kaart door Vos et al. 2018. Het landschap omstreeks 800 n.Chr. is afgebeeld, op het hoogtepunt van de westelijke veenuitbreiding, groen = getijdenzone, bruin = veen, geel = duin. Het plangebied is met een rode stip aangegeven.

De natuurlijke bodemopbouw in het plangebied bestaat volgens de geologische overzichtskaart van Nederland⁷ dan ook uit de Formatie van Naaldwijk, Laagpakket van Walcheren (zeeklei en -zand).

Volgens de geomorfologische kaart ligt het plangebied geheel ter plekke van kustduinen met bijbehorende vlakten en laagten. Zie bijlage 3.

De bodem is niet gekarteerd volgens de bodemkaart vanwege de aanwezige bebouwing. Rondom Castricum hebben zich vooral kalkhoudende vlakvaaggronden (Zn50A) ontwikkeld. Deze gronden komen onder andere voor in uitgestoven laagtes in stuifzandgebieden. Ten zuiden van Castricum liggen knippige poldervaaggronden (gMn82C, gMn52C), gooreerdgronden (pZn21), kalkarme leek-/woudeerdgronden (pMn55C) en kalkhoudende enkeerdgronden (EZ50A) door elkaar. Zie bijlage 4.

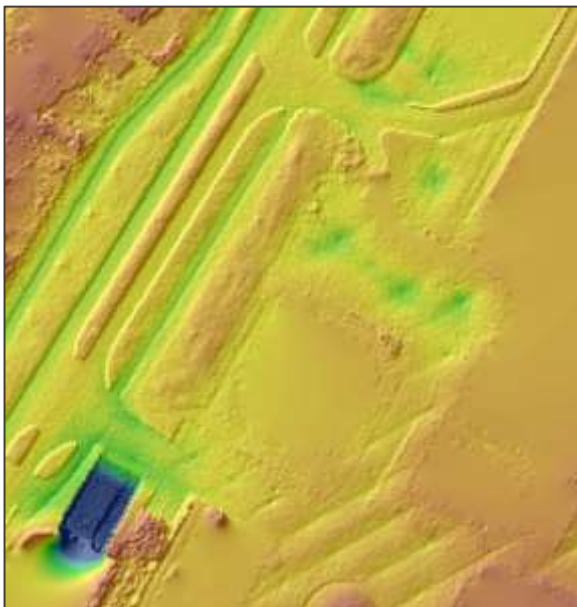
Raadpleging van het Dinoloket laat een bodemopbouw zien in de buurt van het plangebied van zeer fijn zand van het maaiveld tot het einde van de boring (5,75 m -mv; 5,45 m -NAP).⁸

Op basis van hoogtekaarten is te zien dat het maaiveld van het plangebied rond de 0,15 meter +NAP ligt. Er zijn wat maaiveldhoogte verschillen in het plangebied aanwezig. Het hoogste punt ligt op 0,3 m +NAP en het laagste punt op 0 m NAP. Zie figuur 9.

⁶ Driesche 2018.

⁷ De Mulder et al. 2003.

⁸ Boring B19C1789.

Figuur 9: uitsnede relatief hoogteprofiel o.b.v. AHN3. Rood = hoogte, blauw = laagte.

2.4 Archeologische waarden

Om de reeds bekende archeologische waarden in beeld te krijgen, zijn diverse bronnen geraadpleegd, zoals de Archeologische Monumentenkaart en Archis 3.

2.4.1 Archeologische Monumenten

De Archeologische Monumentenkaart (AMK) bevat een overzicht van belangrijke archeologische terreinen in Nederland. In het plangebied zijn geen AMK-terreinen geregistreerd. Binnen het onderzoeksgebied staat 1 AMK-terrein geregistreerd (zie tabel 4 en bijlage 2). Dit betreft de historische kern van Castricum waarvan de begrenzing circa 300 meter ten zuidwesten van het plangebied ligt. Binnen het onderzoeksgebied liggen geen archeologische rijksmonumenten.

Tabel 4 AMK-terreinen en rijksmonumenten in het onderzoeksgebied

Monumentnummer	Status	Beschrijving
13939	Hoge archeologische waarde	Historische kern van Castricum. De begrenzing van deze historische kern is bepaald op grond van de historische kaart uit 1849-1859, schaal 1:25.000. De archeologische waarde van historische kernen bestaat uit de reeds aangetroffen of te verwachten aanwezigheid, boven of onder de grond, van bouwhistorische resten en archeologische sporen en voorwerpen. Samen bevatten zij een veelheid aan historische informatie over ouderdom en ruimtelijke ontwikkeling van de kern.

2.4.2 Archeologische vondstlocaties

Volgens Archis 3 staan binnen het plangebied geen archeologische vondstlocaties geregistreerd (zie tabel 5). Binnen het onderzoeksgebied liggen 18 archeologische vondstlocaties.

De datering van de waarnemingen/vondsten loopt van de IJzertijd t/m de Nieuwe Tijd. De meeste vondsten zijn ca. 400 meter ten zuiden van het plangebied aangetroffen, ter hoogte van het terrein van de Boogaert. Hier zijn in de afgelopen decennia meerdere waarnemingen gedaan van inheems-Friese en Romeinse resten. Ook heeft hier

veldonderzoek plaatsgevonden wat de aanwezigheid van twee Romeinse vindplaatsen heeft bevestigd.

Tabel 5 Vondstlocaties in het onderzoeksgebied

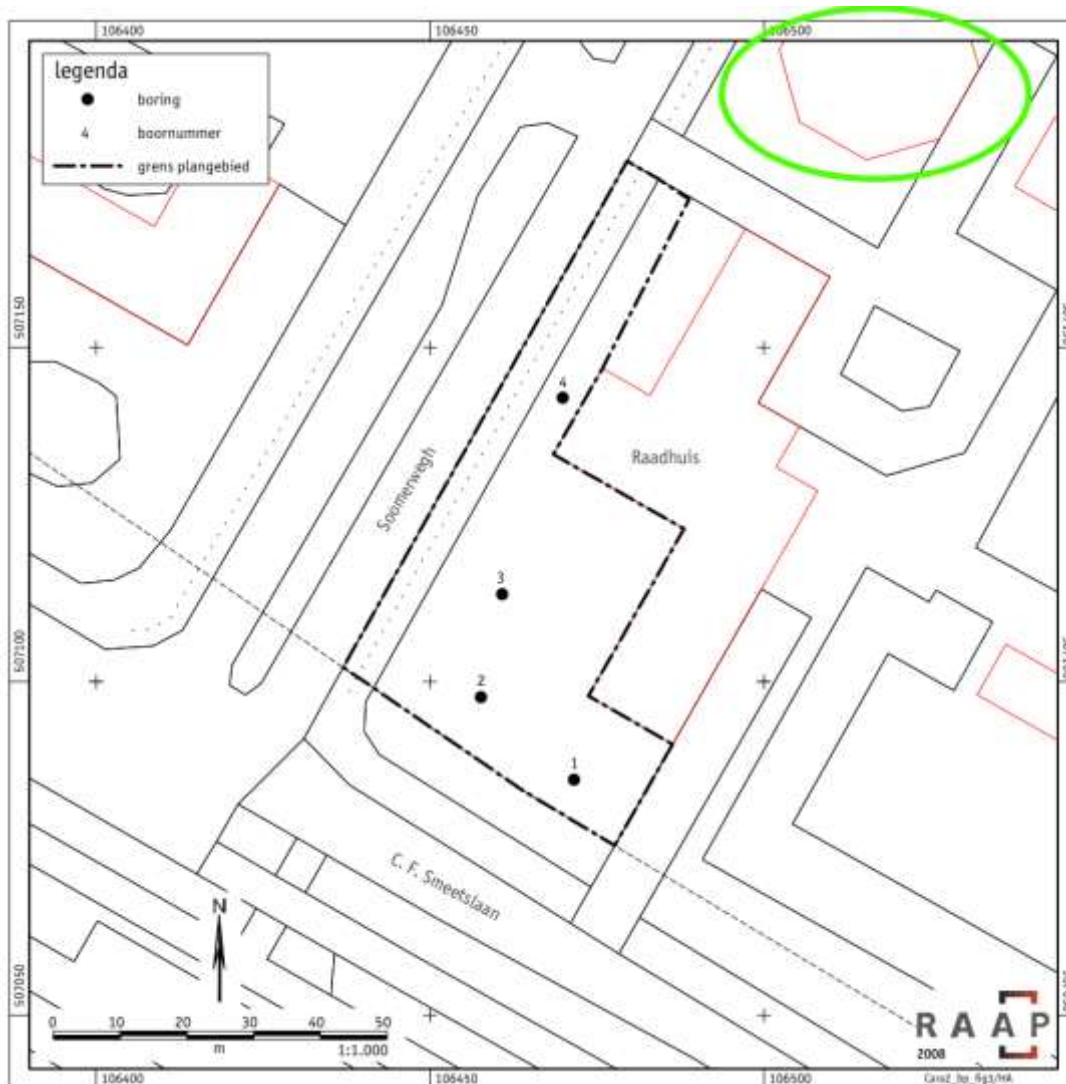
Zaakidentificatie	Complex	Datering	Beschrijving
2039542100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Romeinse Tijd	Tijdens een onderzoek in 1981 zijn enkele vondsten aangetroffen van inheems-Fries en Romeins aardewerk.
2073157100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Late IJzertijd – Romeinse Tijd	Tijdens een onderzoek in 2005 t.h.v. de Boogaert zijn in de boringen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op een inheems-Romeins nederzettingsterrein.
2145499100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroeg Romeinse Tijd & Nieuwe Tijd	Tijdens een onderzoek in 2007 t.h.v. de Boogaert zijn twee vindplaatsen uit de Romeinse Tijd aangetroffen tijdens een proefsleuvenonderzoek volgend op een booronderzoek.
2302038100	Niet opgehoogde nederzetting zonder stedelijk karakter	Romeinse Tijd	In 2010 is de tweede van van de vindplaatsenen t.h.v. de Boogaert opgegraven.
2377831100	Niet te bepalen	Romeinse Tijd	In 2010 is de tweede van van de vindplaatsenen t.h.v. de Boogaert opgegraven.
2776976100	Akker/tuin	Romeinse Tijd	In 1978 is deze waarneming van inheems-romeins aardewerk op braakliggend terrein gedaan.
2776984100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroege Middeleeuwen	Meerdere resten aardewerk en een priem gemaakt van dierlijk bot aangetroffen tijdens een onderzoek in 1971.
2776992100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Romeinse Tijd	Tijdens een onderzoek in 1971 zijn een friese put en randfragment van inheems romeins aardewerk aangetroffen.
2821605100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Romeinse Tijd	Tijdens graafwerkzaamheden zijn resten van handgevormd aardewerk aangetroffen.
2912033100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroeg Romeinse Tijd - Middeleeuwen	Bij de aanleg van een weg in 1966 zijn meerdere losse vondsten aangetroffen. Het betreft vooral aardewerk uit de Vroeg Romeinse Tijd en Middeleeuwen.
2916084100	Bewoning (inclusief	Late Middeleeuwen –	Beschrijving van waarnemingen uit 1950. Het betreft middeleeuws aardewerk.

Zaakidentificatie	Complex	Datering	Beschrijving
	verdediging) onbepaald	Nieuwe Tijd Vroeg.	
2925042100	Niet te bepalen.	IJzertijd – Nieuwe Tijd Laat	Beschrijving van waarnemingen uit 1966. Hierbij is fries-inheems aardewerk aangetroffen en een bewerkt stuk bot (vuistwapen).
2930364100	Niet te bepalen	Romeinse Tijd	Waarneming uit 1966. Stuk dierlijk bot (glis) aangetroffen.
2930397100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroeg Romeinse tijd – Midden Romeinse tijd	Waarneming uit 1966. Twee speelschijfjes van terra sigillata zijn aangetroffen op de stort.
3139044100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroeg Romeinse Tijd – Midden Romeinse tijd	Bij het graven van een profielkuil door Stiboka 1949 zijn enkele scherven van handgevormd Romeins aardewerk aangetroffen.
3139060100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	Vroeg Romeinse Tijd – Midden Romeinse tijd	Bij een proefonderzoek in 1969 zijn vrijwel gave potten van fries-inheems aardewerk aangetroffen waarvan enkel de bodem ontbrak. Resten aangetroffen vanaf 40 cm -mv.
3139077100	Bewoning (inclusief verdediging) onbepaald	IJzertijd - Vroeg Romeinse Tijd – Midden Romeinse Tijd	Bij de aanleg van een weg in 1966 zijn meerdere vondsten aangetroffen. Het betreft met name aardewerk, natuursteen en dierlijk bot. Ook een bronzen voet van mogelijk vaatwerk is aangetroffen.
4591075100	Niet te bepalen	IJzertijd – Middeleeuwen	Bij een proefsleuvenonderzoek in 2018 aan de Juliana van Stolbergstraat is een greppel met dierlijk bot en handgevormd aardewerk aangetroffen. Tevens zijn enkele verkavelingssloten aangetroffen.

2.4.3 Archeologische onderzoeksmeldingen

Volgens Archis 3 staan binnen het plangebied 2 archeologische onderzoeksmeldingen geregistreerd. Het betreft een bureau- en booronderzoek uit 2007 ter plaatse van het Raadhuisplein in het kader van de uitbreiding van het stadshuis. De plankaarten in de rapportages van deze onderzoeken laten echter zien dat de contouren van de onderzoeken in Archis niet goed zijn ingetekend. In werkelijkheid ligt het in 2007 onderzochte gebied buiten het onderhavig plangebied.⁹ Ook de boringen die tijdens het booronderzoek in 2007 zijn gezet vallen buiten het huidige plangebied.

⁹ Berg *et al.* 2008.

Figuur 10 Uitsnede boorkaart en plangebied booronderzoek 2007. Bron: naar Soonius 2008. De globale ligging van het huidige plangebied is met groen omcirkeld.

Binnen het onderzoeksgebied liggen 17 archeologische onderzoeksmeldingen (zie tabel 6).

Tabel 6 Onderzoeksmeldingen in het onderzoeksgebied

Zaakidentificatie	Type onderzoek	Uitvoerder / Jaar	Resultaat
2039453100	archeologisch: opgraving	AWN - Vereniging van Vrijwilligers in de Archeologie/ 1972	Opgraving in 1972 van een pottenstapel uit het begin van de jaartelling door Stichting Werkgroep Oud-Castricum. Hierbij zijn enkele Romeinse resten aangetroffen.
2039542100	archeologisch: begeleiding	AWN - Vereniging van Vrijwilligers in de Archeologie/ 1981	Bij verkennings- en opgravingsactiviteiten op de hoek Cieweg en Dokter de Jonghweg zijn in 1981 meerdere resten Fries-inheems aardewerk, botfragmenten en overige resten aangetroffen.
2073157100	archeologisch: boring	RAAP Archeologisch Adviesbureau/ 2005	Booronderzoek op terrein de Boogaert in 2005. Hierbij zijn resten uit de IJzertijd – Romeinse Tijd aangetroffen.

Zaakidentificatie	Type onderzoek	Uitvoerder / Jaar	Resultaat
2145499100	archeologisch: proefputten/proefsleuven	Hollandia Archeologie BV/ 2007	Proefsleuvenonderzoek uit 2007 op terrein de Boogaert. Hierbij zijn twee vindplaatsen uit de Romeinse Tijd aangetroffen waarvan er 1 direct is opgegraven.
2171012100	archeologisch: bureauonderzoek	Vestigia BV/ 2007	Bureauonderzoek ter plekke van Raadhuisplein 1, in het kader van de uitbreiding en vernieuwing van het gemeentehuis, in 2007. Overlapt met huidig plangebied. De verwachting op resten uit de periode IJzertijd – Middeleeuwen is hoog. Er geldt een lage archeologische verwachting voor resten uit de Nieuwe Tijd.
2179024100	archeologisch: boring	RAAP Archeologisch Adviesbureau/ 2007	Booronderzoek ter plekke van Raadhuisplein 1, in het kader van de uitbreiding en vernieuwing van het gemeentehuis, als vervolg van het in 2007 uitgevoerde bureauonderzoek. Bodem bleek tot 80 cm -mv verstoord. Geen archeologische waarden aangetroffen.
2186274100	archeologisch: bureauonderzoek	Universiteit van Amsterdam/ 2008	Hoge archeologische verwachting voor de periode Late IJzertijd – Nieuwe Tijd. Voor de voorgaande perioden is de archeologische verwachting laag.
2302038100	archeologisch: opgraving	Hollandia Archeologie BV/ 2010	Opgraving op het terrein de Boogaert. De Romeinse nederzettingen liggen op brede strook hogere stroomwalgrond.
2361322100	archeologisch: opgraving	De Steekproef/ 2012	Opgraving op het terrein de Boogaert. Romeinse nederzetting.
2377831100	archeologisch: opgraving	Particulier/ 2012	Opgraving op het terrein van de Boogaert door de Stichting Werkgroep Oud-Castricum. De bouwput na sloop van bebouwing is geïnspecteerd. De meester vondsten bleken kenmerkend voor de inheems-Romeinse periode.
2386977100	archeologisch: boring	Hollandia Archeologie BV/ 2012	Het booronderzoek vond plaats ten zuiden grenzend aan terrein de Boogaert. De bodem bleek grotendeels intact. Op 1 m -mv is er een cultuurlaag aangetroffen bovenop natuurlijk wadafzettingen.
2387227100	archeologisch: bureauonderzoek	Hollandia Archeologie BV/ 2012	Geen rapport van. Hoort waarschijnlijk bij onderzoeksmelding 2386977100.
2399297100	archeologisch: begeleiding	Hollandia Archeologie BV/ 2013	Geen rapport van. Het betreft een begeleiding van rioolwerkzaamheden naast De Boogaert waar zich een Romeinse nederzetting bevindt.
2404974100	archeologisch: bureauonderzoek	IDDS Archeologie B.V./ 2013	Onderzoek ten noordwesten van onderhavig plangebied. Op basis van het bureauonderzoek heeft de gemeente

Zaakidentificatie	Type onderzoek	Uitvoerder / Jaar	Resultaat
			besloten dat hier een booronderzoek moest plaatsvinden.
4002763100	archeologisch: proefputten/proefsleuven	Hollandia Archeologie BV/ 2016	Het proefsleuvenonderzoek en de archeologische begeleiding leverde nagenoeg geen vondsten en geen sporen op. Binnen het terrein is de bovenlaag zeer sterk vergraven. De enige aangetroffen sporen bestaan uit eind 19e/begin 20e eeuwse moesbedden enkele sloten.
4007631100	archeologisch: bureauonderzoek	Bureau voor Archeologie/ 2016	In de ondergrond worden wadafzettingen verwacht gerelateerd aan het Oer-IJ estuarium. Het terrein ligt in de buurt van terrein de Boogaert en heeft daarom een hoge archeologische verwachting voor resten van de Romeinse nederzetting die op dat terrein is aangetroffen. Mogelijk zijn woonlagen overdekt met stuifzand uit de Middeleeuwen. Hoort bij onderzoeksmelding 4007648100.
4007648100	archeologisch: boring	Bureau voor Archeologie/ 2016	Uit het booronderzoek blijkt dat de ondergrond bestaat uit een opgebracht pakket op kwelder of duinafzettingen op strandzand. In de top van de kwelder afzettingen en in de top van de duinafzettingen heeft zich een bodem gevormd. In de top van de kwelder afzettingen noch in andere pakketten zijn aanwijzingen voor archeologische vindplaatsen aangetroffen.
4032799100	archeologisch: boring	Hollandia Archeologie BV/ 2017	In vrijwel het gehele onderzoeksgebied is een bouwvoor aangetroffen, bestaande uit een donkerbruine, matig humeuze laag zand. Onder deze laag bevindt zich in het merendeel van de boringen een oudere bouwvoor met daaronder, variërend in diepte van 0,70 tot 1,00 meter onder het maaiveld (0,60 en 0,95 meter - NAP), de natuurlijke ondergrond. Deze bestaat uit klei met zandbandjes in het zuiden van het plangebied, mogelijk getijde- of geulaafzettingen, en zand in het noorden.
4591075100	archeologisch: proefputten/proefsleuven	Hollandia Archeologie BV/ 2018	Onderzoek 300 meter ten noordwesten van onderhavig plangebied. Tijdens het onderzoek zijn archeologische resten uit de periode IJzertijd tot en met de Nieuwe Tijd aangetroffen. Uit de ijzertijd/romeinse tijd is een greppel met daarin handgevormd aardewerk en dierlijk bot aangetroffen. Ook zijn er een aantal verkavelingssloten aanwezig die dateren in de nieuwe tijd. Alle resten zijn binnen 1 m -mv

Zaakidentificatie	Type onderzoek	Uitvoerder / Jaar	Resultaat
			aangetroffen. In de bouwvoor zijn fragmenten middeleeuws aardewerk aangetroffen. Er is geconcludeerd dat er echter geen behoudenswaardige vindplaats is aangetroffen.

2.4.4 Samenvatting archeologische waarden

De reeds uitgevoerde archeologische onderzoeken in de omgeving van het plangebied tonen aan dat het gebied een archeologische potentie heeft voor resten uit de periode IJzertijd t/m Nieuwe Tijd. Dit beeld wordt door de aangetroffen vondsten in de omgeving bevestigd. Na dat de monding van het Oer-IJ dichtslabde en het gebied verlandde was het gebied mogelijk bewoningswaardig. Ten zuiden van het plangebied (ca. 400 meter) ligt een Romeinse vindplaats ter plekke van het terrein de Boogaert. Hier hebben meerdere archeologische onderzoeken plaatsgevonden.

2.5 Historische situatie

Castricum

Castricum wordt voor het eerst in de 10^e eeuw in documenten genoemd. In de 11^e eeuw werd in de kern van Castricum een kerk neergezet. In de omgeving ontstonden buurtschappen waar Castricum als hoofdplaats voor fungeerde. Vanaf de 20^e eeuw slokte Castricum vanwege zijn uitbreiding meerdere van de omliggende buurtschappen op.

Historische kaarten/landgebruik perceel

Op de Kadastrale Minuut uit 1821 staat aangegeven dat het plangebied in die tijd in gebruik was als weiland. In de buurt van het gebied ligt geen bebouwing. Wel is er mogelijk een kavelsloot aanwezig in het noordelijk deel van het plangebied.

Op de topografische kaart uit 1880 is deze situatie onveranderd:

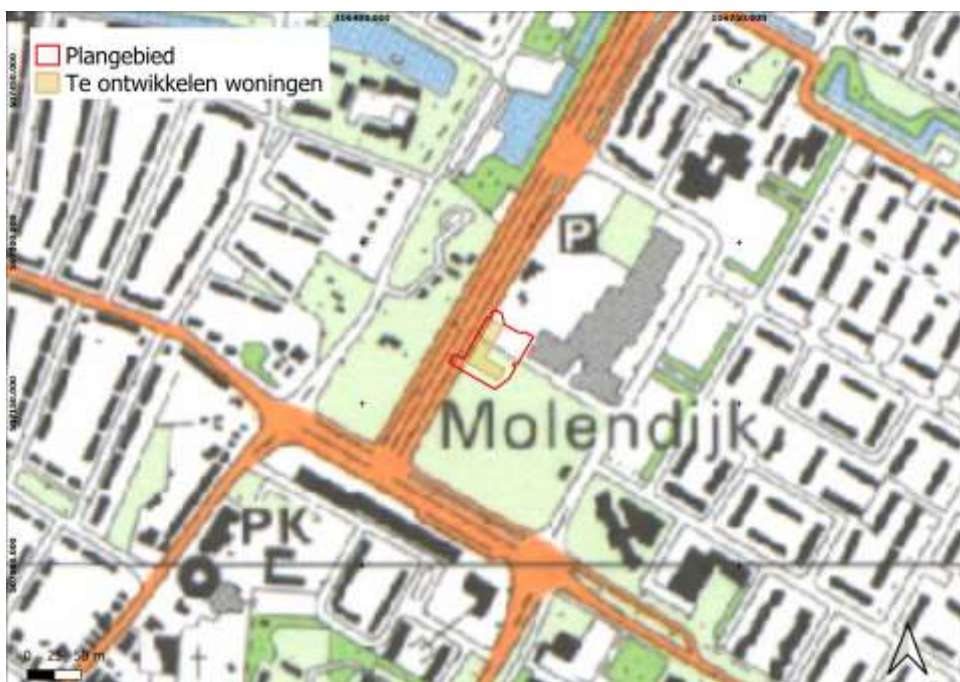
Figuur 11 Uitsnede topografische kaart 1880. Bron: topotijdreis.nl.

Na de Tweede Wereldoorlog vindt er rond 1951 een herinrichting van het gebied plaats. Het plangebied ligt in deze periode ter plekke van een erf-achtig terrein:

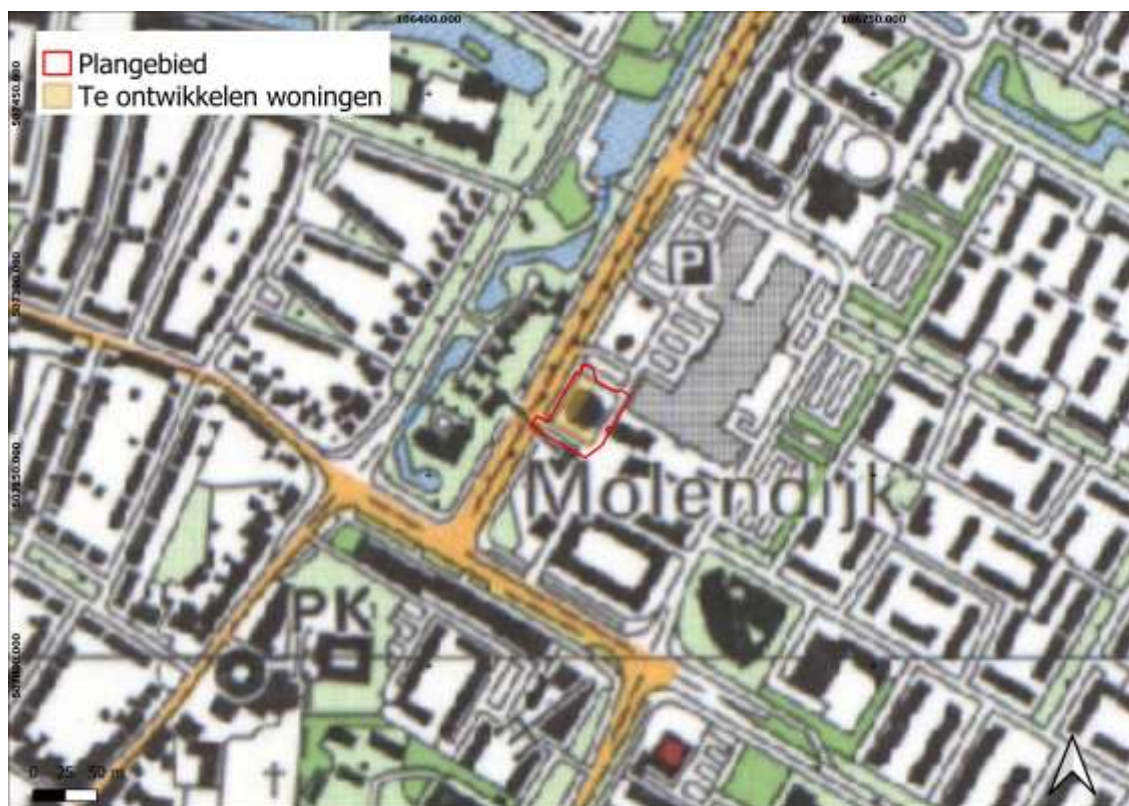
Figuur 12 Uitsnede topografische kaart 1951. Bron: topotijdreis.nl.

Vanaf de jaren '80 van de vorige eeuw vinden er grootschalige uitbreidingen plaats van het stedelijk gebied van Castricum en wordt het ten oosten van het plangebied gelegen winkelcentrum gebouwd:

Figuur 13 Uitsnede topografische kaart uit 1984. Bron: topotijdreis.nl.

Vanaf 1994 is de huidige inrichting van het plangebied op de kaart weergegeven:

Figuur 14 Uitsnede topografische kaart uit 1994. Bron: topotijdreis.nl.

Raadpleging van de Informatiekaart Landschape en Cultuurhistorie van de provincie Noord-Holland¹⁰ heeft geen aanvullende informatie voor het plangebied opgeleverd.

Volgens de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed valt het plangebied net binnen de zone die staat aangemerkt als de 'Atlantikwall'. De Atlantikwall (1941) was een gefaseerd uitgebouwde kustverdedigingslinie die door de Duitse bezetter aan de westgrens van het Derde Rijk werd aangelegd om een aanval vanuit het westen af te wenden en zo een gevreesde tweefrontenoorlog te voorkomen.¹¹

2.6 Mogelijke aanwezige bodemverstoringen

Ter plaatse van de aanwezige bebouwing en kabels en leidingen kan enige verstoring van de bodem verwacht worden. De omvang (diepte) van deze verstoring is niet bekend. Het kan niet worden aangenomen dat er geen behoudenswaardige archeologie meer aanwezig kan zijn.

Raadpleging van de Verstoringsbronnenkaart heeft geen aanvullende informatie opgeleverd.¹²

2.7 Bovengrondse en ondergrondse cultuurhistorische waarden

Op basis van de geraadpleegde bronnen wordt niet verwacht dat er boven- of ondergronds cultuurhistorische waarden aanwezig zijn maar dit kan niet geheel worden uitgesloten.

¹⁰ <https://maps.noord-holland.nl/WebViewer/index.html?viewer=ilc>

¹¹ www.ikme.nl

¹² <https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Verstoringsbronnenkaart#>

2.8 Aanvullende informatie bodemonderzoek

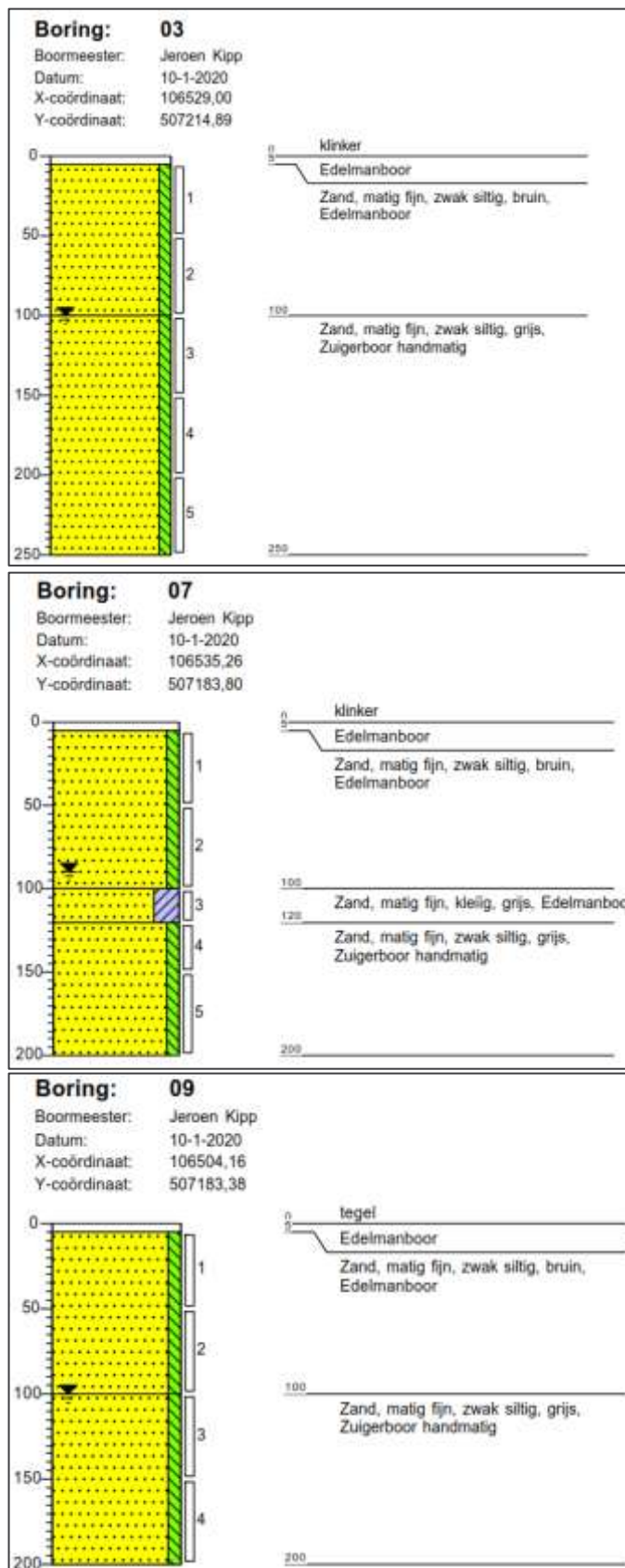
Milieukundig booronderzoek 2020

Begin 2020 heeft Sweco een milieukundig booronderzoek uitgevoerd in een gebied dat geheel overlapt met onderhavig plangebied.¹³ Tijdens dit onderzoek zijn 3 boringen tot 2 meter -mv uitgevoerd, de overige boringen zijn tot 0,5 m -mv uitgevoerd. Uit deze boringen blijkt dat de bodemopbouw in en om het plangebied tot 2 meter -mv bestaat uit matig fijn, zwak siltig zand. Het zand is tot 1 m -mv bruin van kleur en is daaronder grijs van kleur. In boring 7 is op een diepte van 1 m -mv een 20 cm dik laagje kleig zand aangetroffen. De bodemopbouw die in deze boringen is aangetroffen komt overeen met de verwachte bodemopbouw (Formatie van Naaldwijk, laagpakket van Walcheren. Er zijn geen indicatoren aangetroffen die wijzen op een verstoorde bodemopbouw (zoals resten baksteen).

Figuur 15 Ligging huidig plangebied op een uitsnede van het boorplan van het milieukundig booronderzoek uit 2020. Bron: naar van den Berg 2020.

¹³ Van den Berg 2020.

Figuur 16 Boorprofielen milieukundig booronderzoek 2020. Bron: van den Berg 2020.

Booronderzoek RAAP 2007

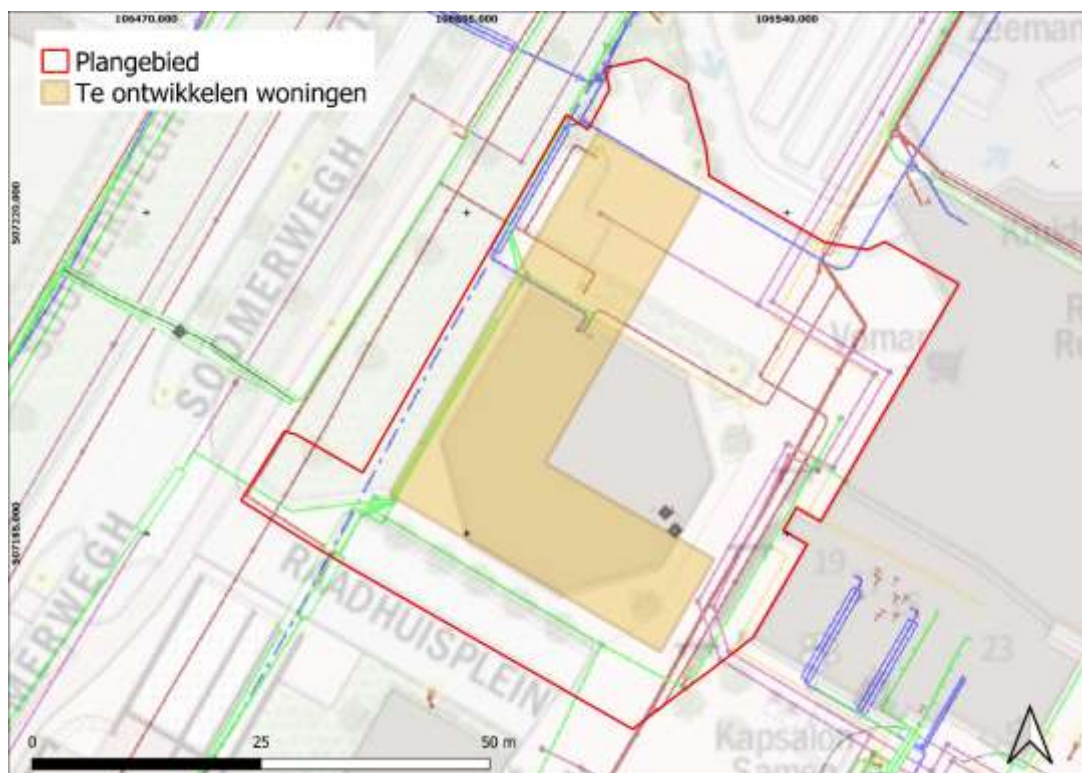
Tijdens het archeologisch booronderzoek uitgevoerd in 2007 ter plaatse van de beoogde uitbreiding van het stadhuis zijn 4 karterende boringen uitgevoerd die tussen de 50 en 100 meter ten zuidwesten van onderhavig plangebied liggen (zie figuur 10).

Tijdens deze boringen bleek de bovengrond van het terrein tot 80-100 cm -mv verstoord en te bestaan uit grijsbruin matig tot sterk siltig zand met schelpfragmenten. Daaronder bevond zich een laag matig tot sterk siltig kalkrijk zeer fijn zand met schelpfragmenten welke is geïnterpreteerd als overslaggrond. Vanaf 130 cm -mv werden oude strandafzettingen aangetroffen.¹⁴

De aangetroffen verstoring van de bovengrond werd gerelateerd aan de bouw van het stadhuis in de vorige eeuw.

KLIC-gegevens

Recente gegevens over de ligging van kabels en leidingen binnen het plangebied¹⁵ laten zien dat er vooral in het noordelijke deel van het plangebied al enkele kabels en leidingen liggen. Het betreffen gas-, riool- en waterleidingen alsmede data-, en laagspanningskabels.

Figuur 17 Ligging kabels en leidingen binnen het plangebied. Bron: Kadaster.

¹⁴ Soonius 2008.

¹⁵ Klic-melding gedaan op 09-09-2020, meldnummer 200079765

3 Gespecificeerde verwachting

Vanwege de landschappelijke ontwikkelingen geldt er een lage archeologische verwachting tot aan de IJzertijd.

De top van de pleistocene afzettingen ligt hier op minstens 20 meter diepte. De geplande ingrepen zullen deze diepte niet benaderen en daardoor geen pleistocene afzettingen verstoren. Tijdens het Late Mesolithicum tot en met de Bronstijd en mogelijk Vroege IJzertijd lag het plangebied in een waddenzee, gevolgd door de monding van het Oer-IJ.

Er geldt een hoge archeologische verwachting voor de IJzertijd en Romeinse Tijd vanwege vindplaatsen en vondsten uit deze periode in de omgeving van het plangebied. Tijdens de afgelopen decennia zijn bij meerdere archeologische onderzoeken ten zuiden van het plangebied, ter hoogte van het terrein de Boogaert, nederzittingsresten uit de Romeinse periode aangetroffen. Het gebied was in deze periode toegankelijk en bewoonbaar. Het zal voornamelijk gaan om losse huisplaatsen/ boerderijen of een verzameling van enkele boerderijen/huisplaatsen bij elkaar. Binnen de vindplaatsen kan, naast aardewerk, ook hout(skool), natuursteen en metaal voorkomen. Organische resten zullen waarschijnlijk niet goed bewaard zijn gebleven. Mogelijk kunnen er ook sporen voorkomen van agrarisch gebruik van de locatie, zoals greppelsystemen en sporen van percelering. Archeologische waarden uit deze periode zullen binnen een meter beneden maaiveld voorkomen.

In de omgeving van het plangebied zijn sporen uit zowel de Vroege als de Late Middeleeuwen aangetroffen. Ook hiervoor geldt een hoge archeologische verwachting. Ook uit deze periode worden met name resten van huisplaatsen/boerderijen, aardewerk, metaal, en sporen van agrarisch gebruik van de locatie verwacht.

Op historische kaarten is te zien dat het gebied in gebruik was als weiland. De eerste moderne bebouwing in het gebied ontstaat in de tweede helft van de 20^e eeuw. Er geldt dan ook een lage archeologische verwachting vanaf de Nieuwe Tijd.

Zie bijlage 5 voor de verwachtingskaart.

4 Conclusie en advies

4.1 Conclusie

- *Zijn mogelijk archeologische waarden in het plangebied aanwezig?*

Vanwege de vormingsgeschiedenis van het landschap geldt een lage archeologische verwachting tot aan de IJzertijd. Voor de periode IJzertijd t/m Late Middeleeuwen geldt een hoge archeologische verwachting. Met name resten en vindplaatsen uit de Romeinse Tijd zijn uit de omgeving bekend. Deze resten worden verwacht binnen 1 m -mv.

- *Is het plangebied voldoende onderzocht? Zo nee, welke vorm van nader archeologisch onderzoek wordt geadviseerd?*

Er zijn aanwijzingen dat de bodem binnen het plangebied in elk geval deels is geroerd (aanleg huidige bebouwing, parkeervakken, kabels en leidingen). De omvang van deze verstoringen is niet exact bekend. Ca. 400 m² van het gebied dat is bestemd voor de ontwikkeling van woningen valt buiten de reeds aanwezige bebouwing. Deze oppervlakte valt binnen de vrijstellingsgrenzen van het gemeentelijk archeologisch beleid. Het deel van het plangebied dat is bestemd voor de ontwikkeling voor woningen is hiermee voldoende onderzocht.

4.2 Advies

Op basis van de resultaten van het bureauonderzoek adviseert Sweco Nederland om het gebied waar de woningen worden ontwikkeld vrij te geven voor de voorgenomen ontwikkelingen. De aanwezige bebouwing, verharding en kabels en leidingen zullen hebben geresulteerd in een dermate verstoring van de ondergrond dat de voorgenomen ontwikkelingen geen onevenredige bedreiging voor archeologische waarden zullen vormen.

Voor de delen van het plangebied buiten de te ontwikkelen woningen wordt geadviseerd om de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4 op te nemen vanuit het vorige bestemmingsplan.

Selectiebesluit

De bevoegde overheid heeft op basis van dit rapport het volgende selectiebesluit genomen:

Gezien de omvang van de bodemverstorende ingrepen tenminste 840 m² bedraagt, en vermoedelijk meer, dient er conform het gemeentelijk beleid een archeologisch traject te worden ingezet om de archeologische verwachting en waarden in kaart te brengen.¹⁶

¹⁶ Toets bureauonderzoek Raadhuisplein 3, d.d. 6 april 2021. Getoetst door Tim de Ridder, NMF Erfgoedadvies. Kenmerk: NMF-2020-300-LV-TdR-hz. Advies verstuurd aan: Gemeente Castricum, Anne Beeksmas/ P. Drenth.

Literatuurlijst en gebruikte bronnen

Literatuur

Alkemade, M., R.M. van Heeringen & K. Klerks, 2011. Archeologiebeleid gemeente Castricum. Vestigia V634.

Berg, H. van den, 2020. Verkennend bodemonderzoek. Project Eerste Kwartier te Castricum. D.d. 29-01-2020.

Berg, J. van den, M. Diepeveen-Jansen & L. Haaring, 2008. Raadhuisplein 1 te Castricum, gemeente Castricum. Een Bureauonderzoek. Vestigia rapportnummer V463.

Driesche, C.L. van den, 2018. Het cultuurlandschap van het Oer-IJ. De invloed van de fysische geografie op de landschapsinrichting van Midden-Kennemerland.

Mulder, E.F.J. de; M.C. Geluk; I.L. Ritsema; W.E. Westerhoff & T.E. Wong, 2003: De ondergrond van Nederland, Groningen/Houten.

Soonius, C., 2008. Plangebied Raadhuisplein 1, gemeente Castricum; archeologisch vooronderzoek: een inventariserend veldonderzoek (karterende fase). RAAP-notitie 2536.

Vos, P., M. van der Meulen, H. Weerts en J. Bazelmans 2018: Atlas van Nederland in het Holoceen. Landschap en bewoning vanaf de laatste ijstijd tot nu, Amsterdam (Prometheus).

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit. Provincie Noord-Holland, 2010.

Leidraad Landschap en Cultuurhistorie. Ontwikkelen met ruimtelijke kwaliteit. Provincie Noord-Holland, 2010. Bijlage: beschrijving archeologisch belang tien gebieden.

Internet bronnen

www.ahn.nl

archis.cultureelerfgoed.nl

www.dinoloket.nl

www.ikme.nl

<https://maps.noord-holland.nl/WebViewer/index.html?viewer=ilc>

www.pdok.nl

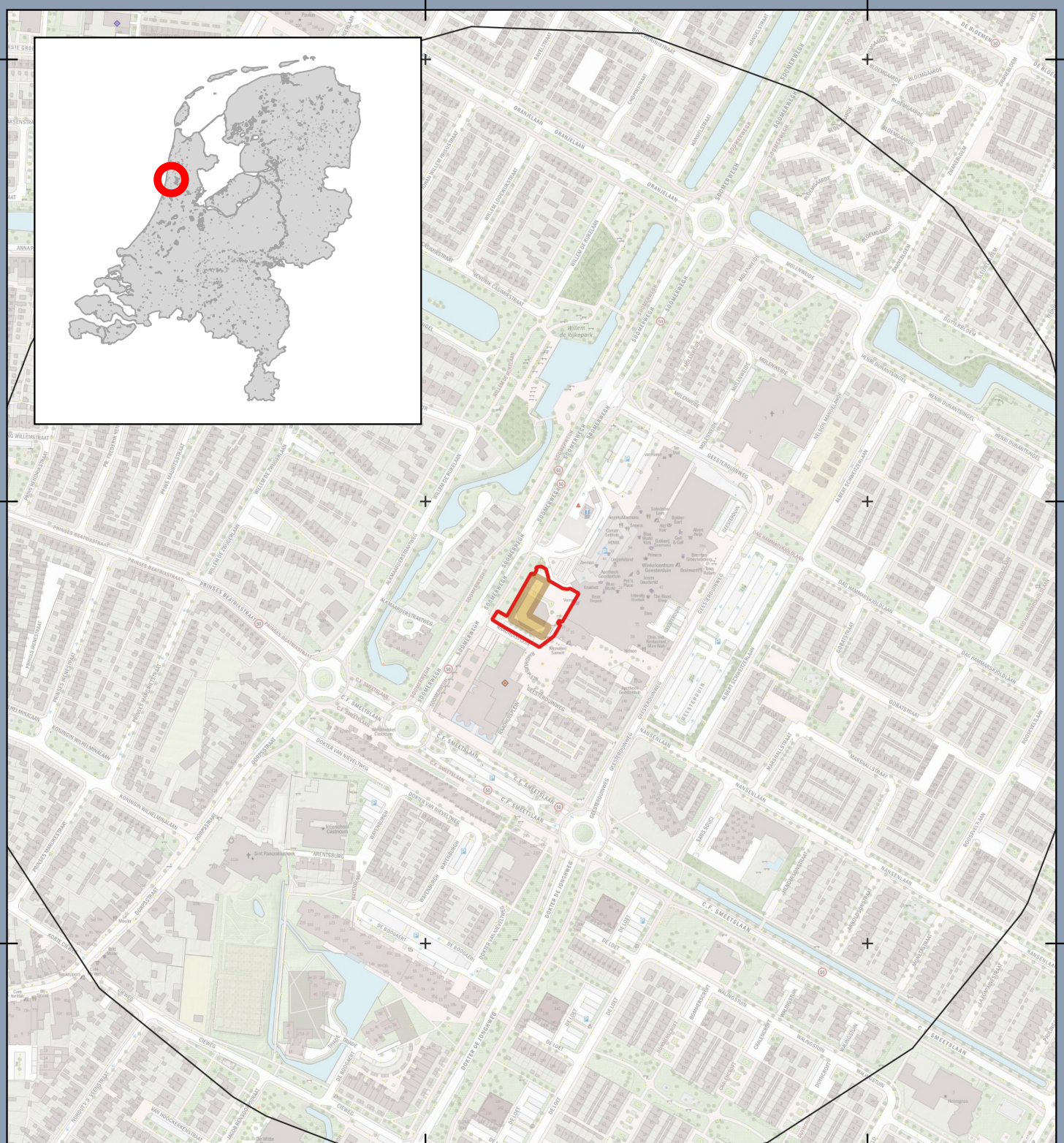
<https://rce.webgispublisher.nl/Viewer.aspx?map=Verstoringsbronnenkaart#>

www.ruimtelijkeplannen.nl

www.topotijdreis.nl

<https://zoeken.cultureelerfgoed.nl/?#/kaart>

Bijlage 1. Locatie van het plangebied

Legenda

- Plangebied
- Zone te ontwikkelen woningen
- Onderzoeksgebied

Ligging locatie Raadhuisplein Castricum

Opdrachtgever: Van Vliet Beheer
Projectnummer: 375059

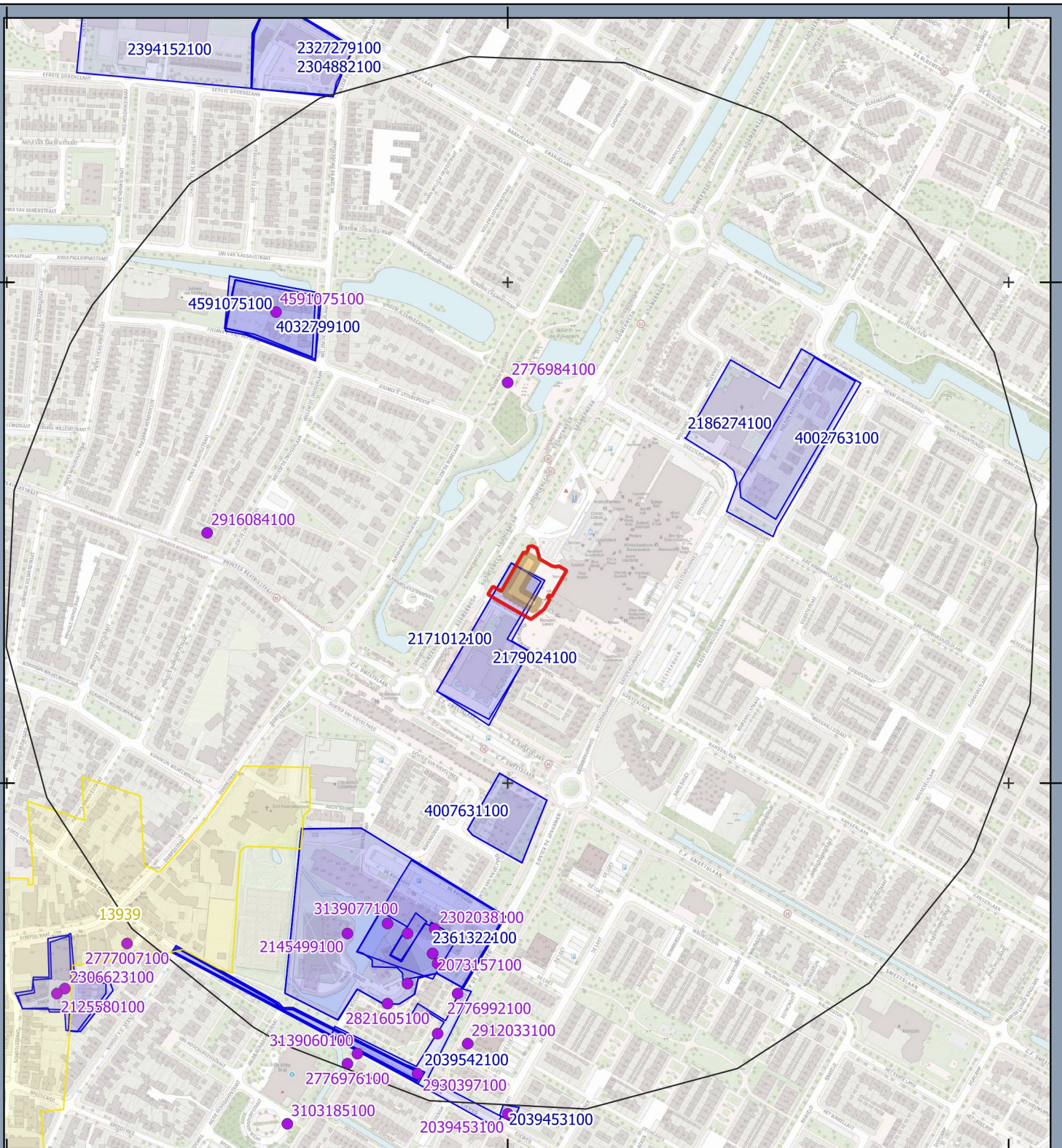
SWECO

Datum: 27-10-2020 14:05
Schaal: 1:5000
Formaat: A4

0 100 200 300 400 meters

Bijlage 2. Bekende archeologische gegevens

Legenda

- Plangebied
- Zone te ontwikkelen woningen
- Onderzoeksgedebied
- Onderzoeksmeldingen
- Vondstlocaties
- Monumenten
- Hoge archeologische waarde

Archeologie

Raadhuisplein Castricum

Opdrachtgever:
Projectnummer: 375059

Van Vliet Beheer

SWECO

Datum: 27-10-2020 14:10

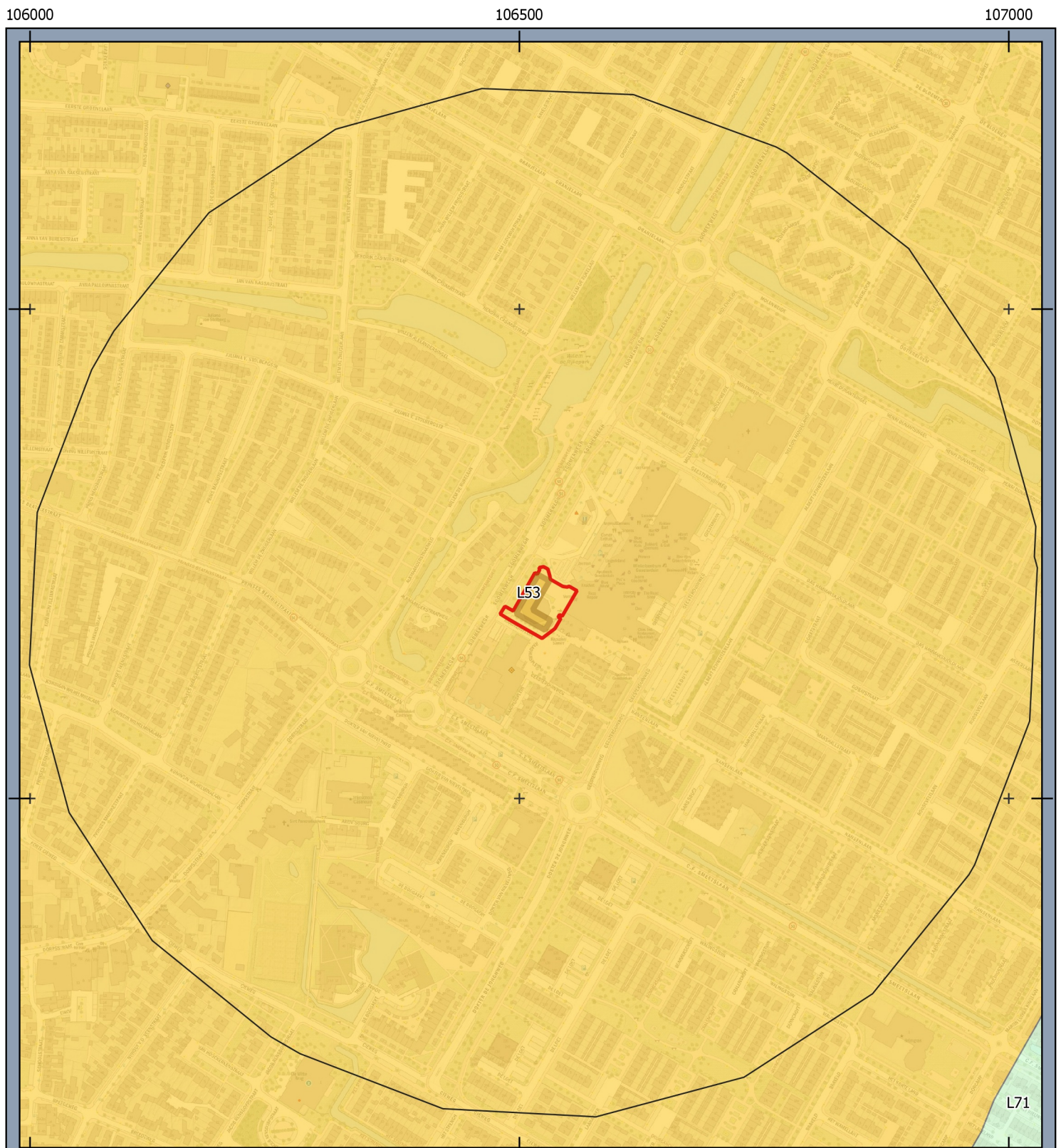
Schaal: 1:5500

Formaat: A4

0 90 180 270 360 meters

Bijlage 3. Geomorfologie

Legenda

- Plangebied
- Te ontwikkelen woningen

Geomorfologische kaart

- L53 - Kustduinen met bijbehorende vlakten en laag
- L71 - Binnendelta-welvingen

Geomorfologische kaart Raadhuisplein Castricum

Opdrachtgever: Van Vliet Beheer
Projectnummer: 375059

SWECO

Datum: 27-10-2020 14:13
Schaal: 1:5500
Formaat: A4

0 80 160 240 320 meters

Bijlage 4. Bodemkaart

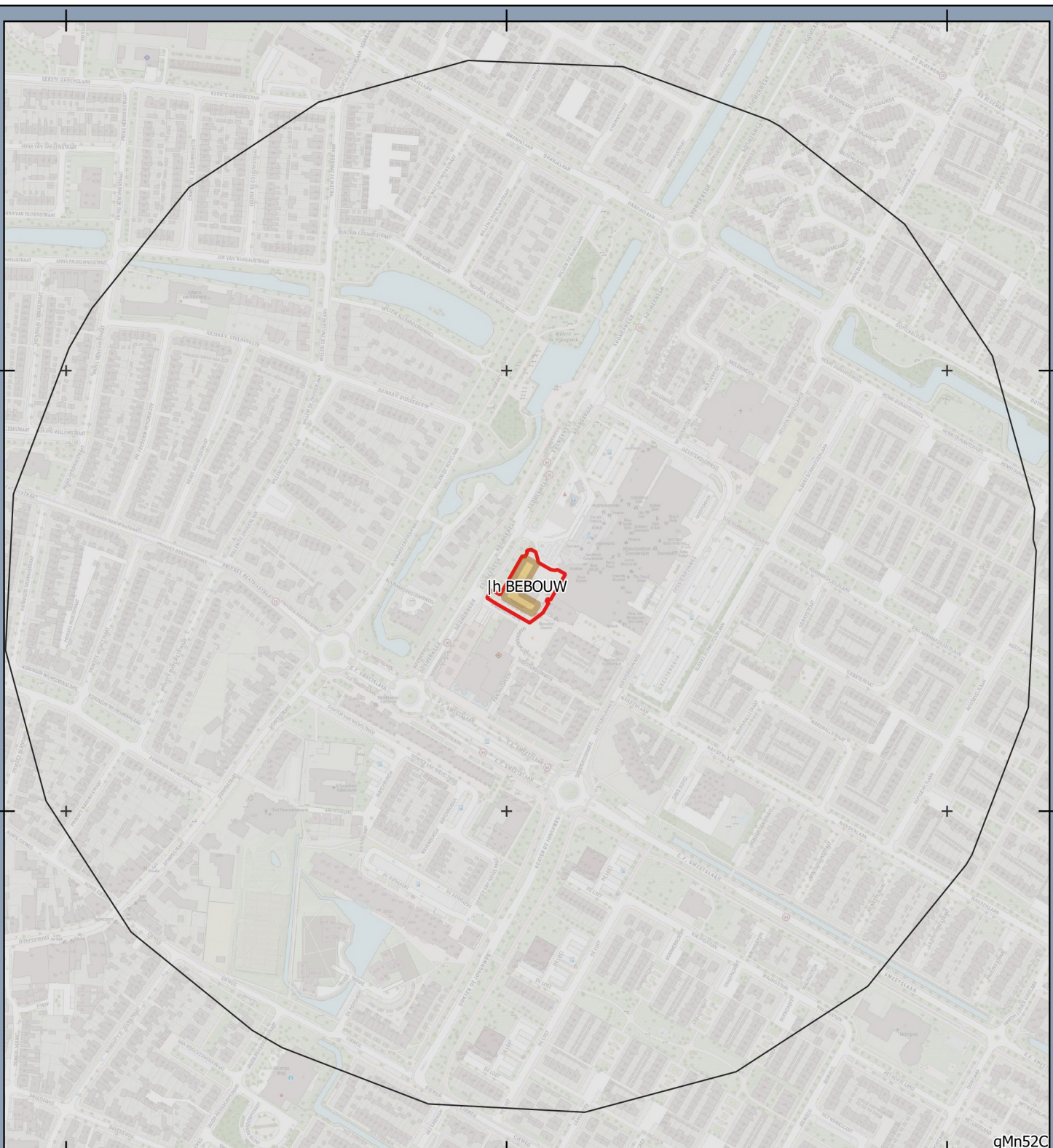
106060

106500

106940

507416

506975

gMn52C

Legenda

- Plangebied
- Zone te ontwikkelen woningen

Bodemkaart

- Bebouwing
- gMn52C - Knippige poldervaaggronden

Bodemkaart

Raadhuisplein Castricum

Opdrachtgever:
Projectnummer: 375059

Van Vliet Beheer

SWECO

Datum: 27-10-2020 14:12

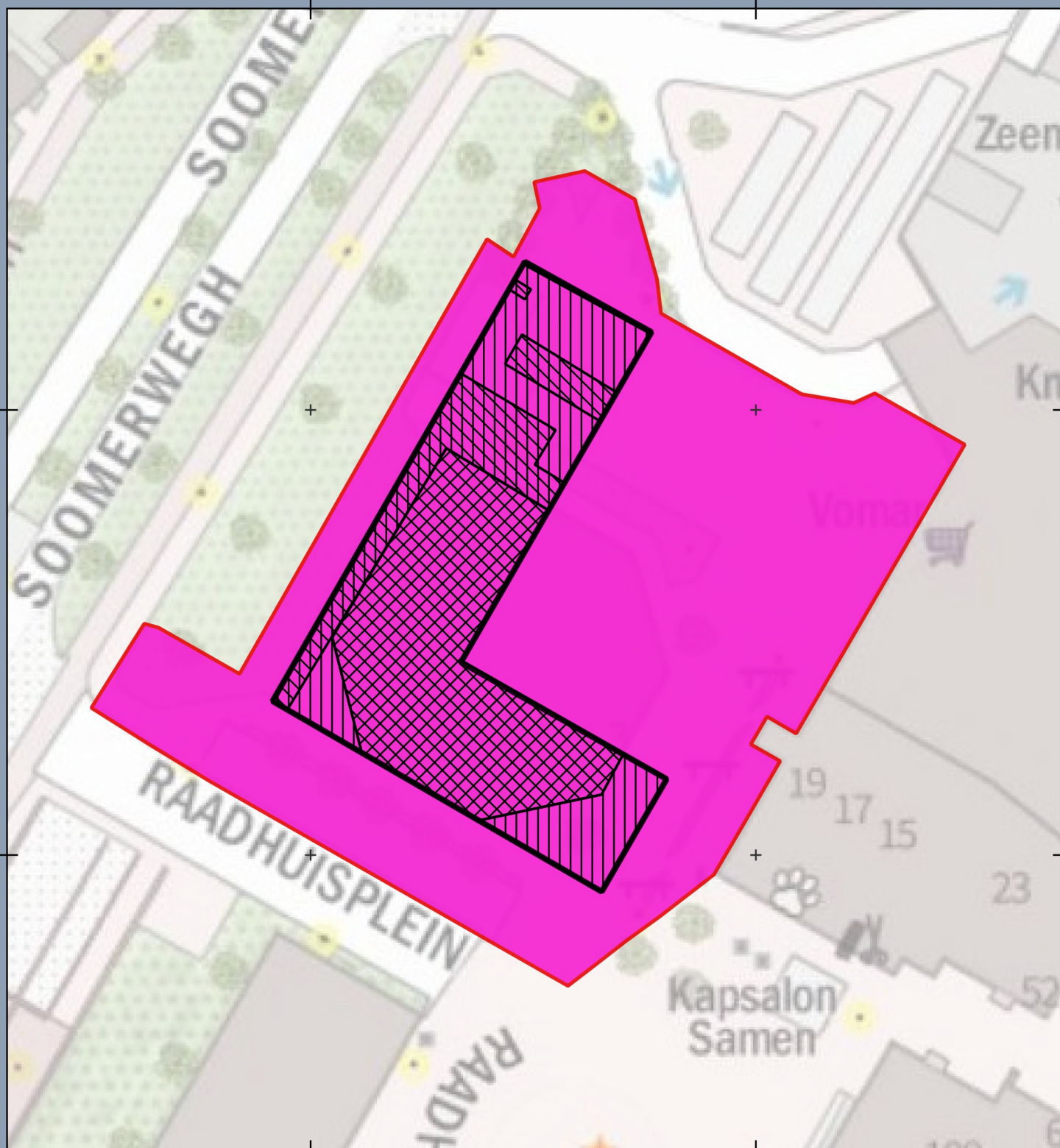
Schaal: 1:5500

Formaat: A4

0 100 200 300 400 meters

Bijlage 5. Verwachtingskaart

Legenda

 Plangebied - hoge archeologische verwachting
IJzertijd t/m Late Middeleeuwen

 Zone te ontwikkelen woningen

Verstorings (binnen zone te ontwikkelen woningen)

 Bebouwing

 K&L

 Verharding

Verwachtingskaart Raadhuisplein Castricum

Opdrachtgever: Van Vliet Beheer
Projectnummer: 375059

SWECO

Datum: 27-10-2020 14:02

Schaal: 1:500

Formaat: A4

0 10 20 30 40 meters

Bijlage 6. Plankaart

Legenda

Plangebied

 Plangebied

Enkelbestemmingen

 V-V Verkeer - Verblijfsgebied

 W Wonen

Dubbelbestemmingen

 WR-A4 Waarde - Archeologie 4

Aanduidingen

 bouwvlak

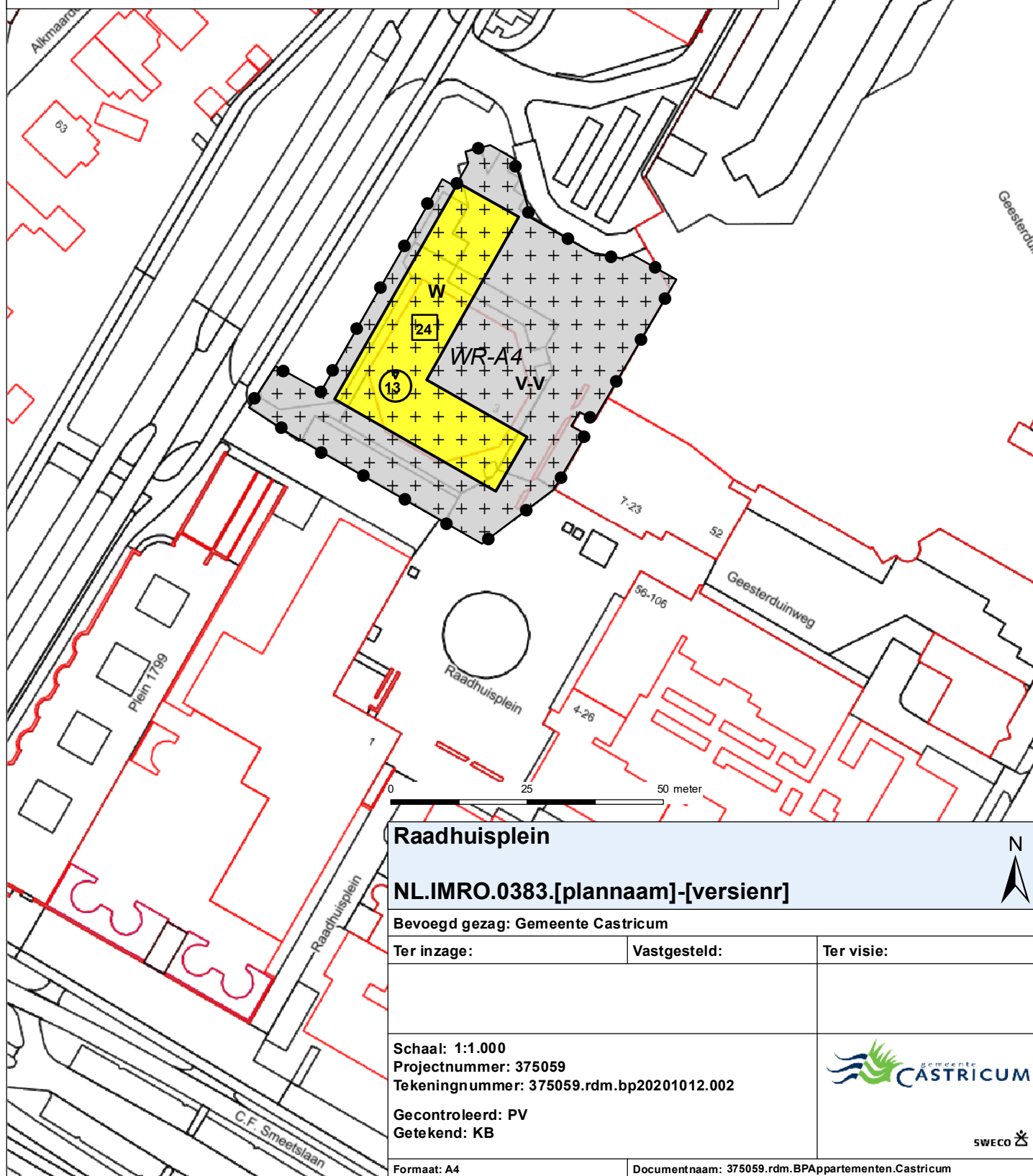
 maatvoering

 B maximale bouwhoogte (m)

 E maximaal aantal wooneenheden

Ondergrond

 BGT

Raadhuisplein

NL.IMRO.0383.[plannaam]-[versienr]

Bevoegd gezag: Gemeente Castricum

Ter inzage:

Vastgesteld:

Ter visie:

Schaal: 1:1.000

Projectnummer: 375059

Tekeningnummer: 375059.rdm.bp20201012.002

Gecontroleerd: PV

Getekend: KB

SWECO

Formaat: A4

Documentnaam: 375059.rdm.BPAppartementen.Castricum